

Dilini İttirən, Yolunu İttirər!

دیلينى ايتتىرەن، يولونو ايتتىررە!

Ad:

آد:

Soy Ad:

سوى آد:

Yaş:

ياش:

Sınıf:

كلاس:

El:

ائىل:

Tayfa:

تايغا:

Şəhər:

شهر:

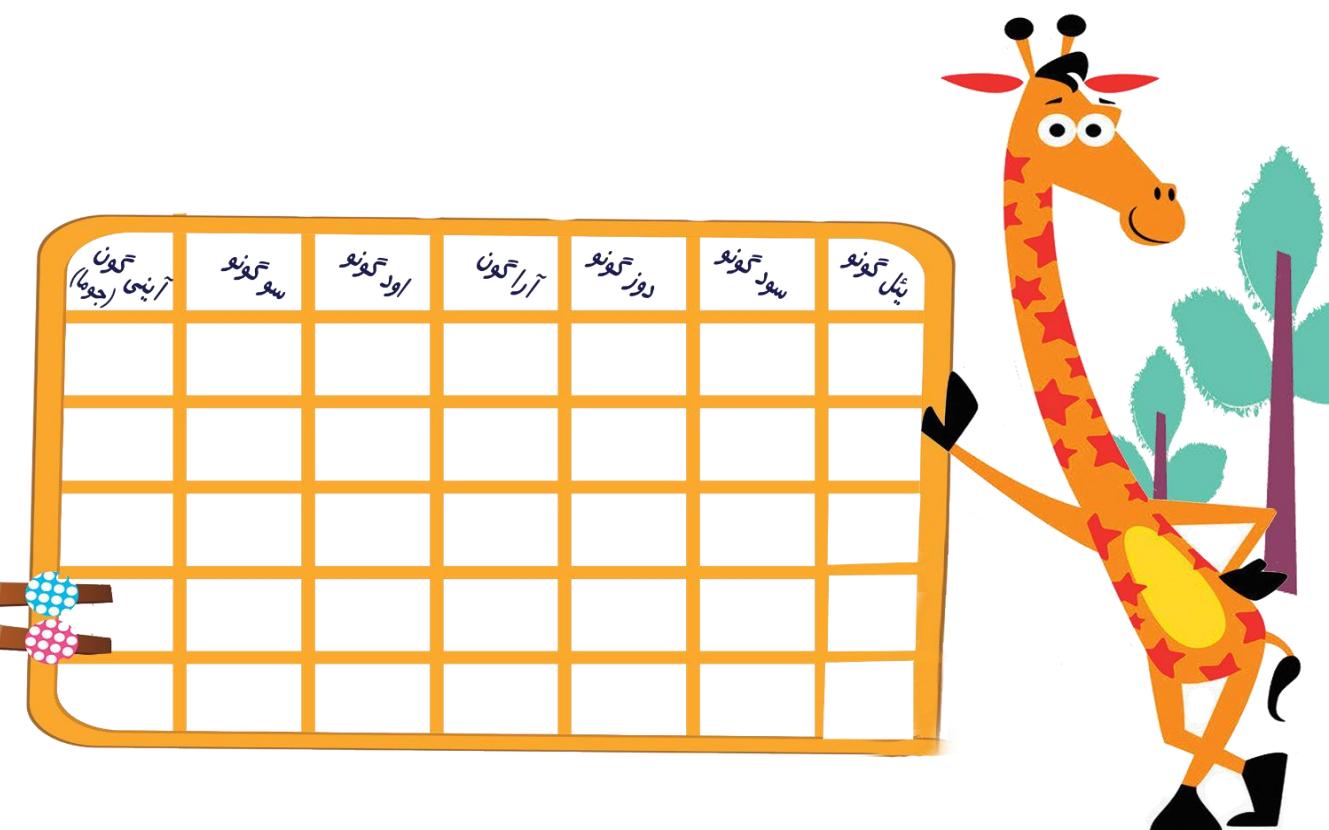
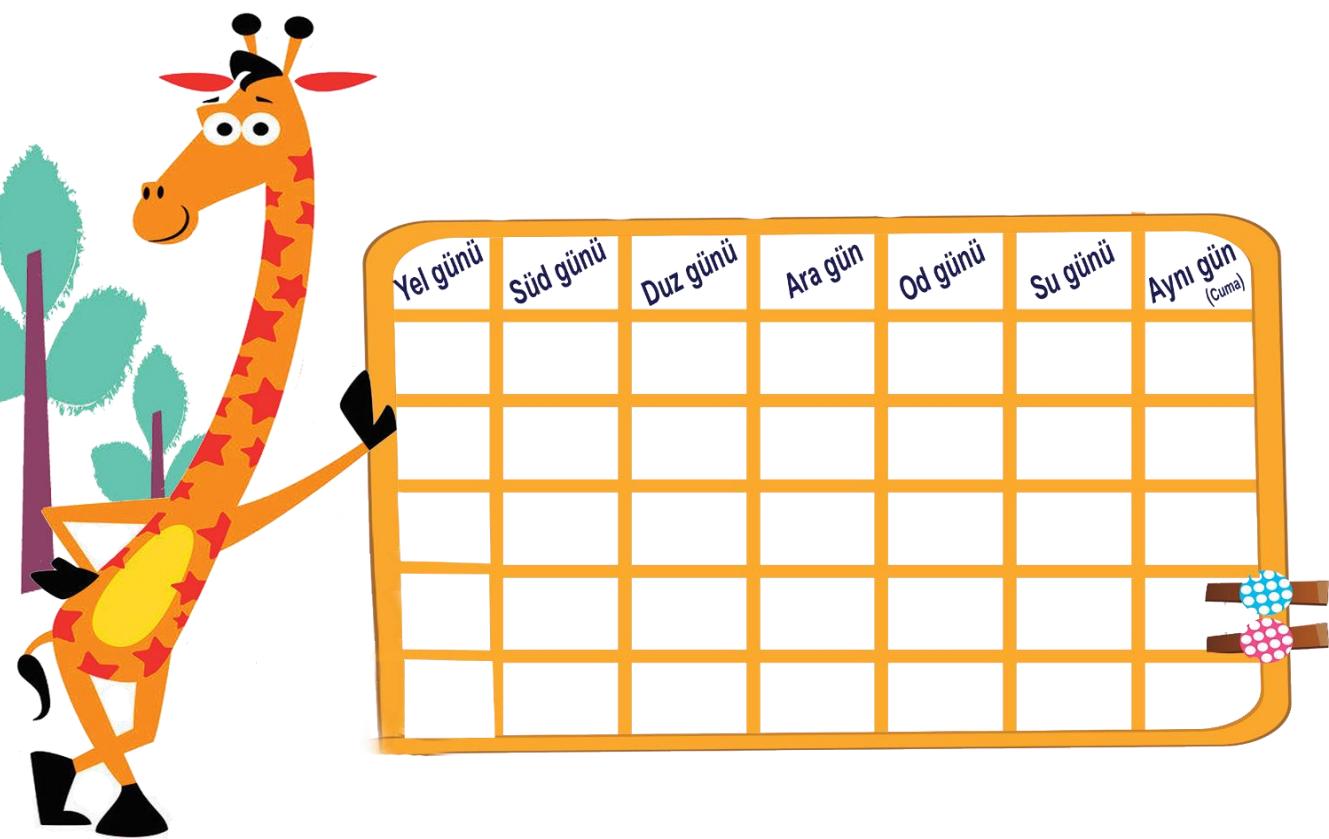
Kənd:

كند:

Dilimizing Bitimləri

ديليميزينگ بيتىملىرى

ج Z	س S	ق Q	گ G	آ A
ش Ş	ل L	غ Ğ	ب B	
ت T	م M	ه H	ج C	
او U	ن N	خ X	چ Ç	
اۋ Ü	اۋ O	اى I	د D	
و V	اۋ Ö	اي Í	ائ E	
ۋ W	پ P	ژ J	آ Á	
ي Y	ر R	ك K	ف F	

Armadıngız uşaqlar!
Qızıl təkin başaqlar!
Türk Elining qızları!
Gögdəki ulduzları!
Qoçaq qorxmaç oğullar!
Ürək burxmaç oğullar!
Çay təkin axıb gəling!
Yarıng dağları dəling!
Gəling birləşək bilək
Tutag bir gözəl dilək
Açag bu xoş dəftəri
Silək yaman günləri
Türklüğə bir yengi can
Torpağa bir yengi qan
Qatag dirçələk turag
Yengi bir vətən qurag
Bizim vətən bu dildir!
Bunu dunyaya bildir!
Vətənsiz insan ölürlər
Yurdunu duşman bölərlər
Əl yetiring birbirə
Gəling giring zincirə
Hayna həley dilim var!
Deying mənim elim var
Türkcə bizə yar olsun
Dunya boyu var olsun

آرمادینگیز اوشاقلار!
قیزیل تکین باشاقلار!
تورک ائلینینگ قیزلاրی!
گؤگدکی اولدوزلاری!
قوچاق قورخماç اوغولлار!
اورک борхماç اوغولлار!
چای تکین آخیب گلینگ!
یارینگ داغلاری دلينگ!
گلینگ بيرلشك بيلك
توتاگ بир گوزل ديلك
آچاگ بو خوش دفترى
سيلك يامان گونلرى
تورکلوگه بير يئنگى جان
تورپاغа بير يئنگى قان
قاتاگ، ديرچلк توراگ
يئنگى بير وتن قوراگ
بيزيم وتن بو ديلدير!
بونو دونيايا بيلدير!
وتتسيز اينسان اولر
йوردونу دوشман بؤلر
ال يئتيرينگ بيربيره
گلینگ گيرينگ زينجирه
هاينا هلهى ديليم وار!
دىئينىڭ؛ منىم ائلىم وار!
توركجه بىزە يار اولسون!
دونيا بويو وار اولسون!

L, Ě

آ، بـ

Bir

1

بـ

A , a

Ana

ب . ب . ب . ب

بَا

Üç

3

أوْج

B . b

Baba

Dörd

4

دُورْد

ج . ج . ح . ج

جـ وـ جـهـ

Beş

5

بـشـ

C . c

Cücə

ALtı

6

آلتنى

چ . پ . ج . ح

چاپ

Ç . ç

Çay

Səkkiz

8

سکىز

د . د

داش

D . d

Daş

On

10

اون

ائ. ئ. ئ.

ائل

On bir

11

اون بىر

E . e

E |

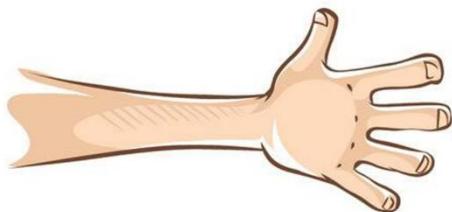

On ikki

12

اون ایککی

ئەمەنلە

ئىل

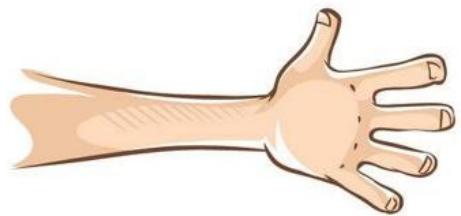
On üç

13

اون اوچ

ئ . ئ

ئ |

On dörd

14

اون دؤرد

ف . ف . ف . ف

فېشىڭ

On beş

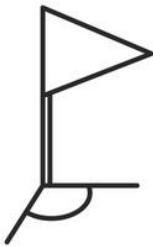
15

اون بئش

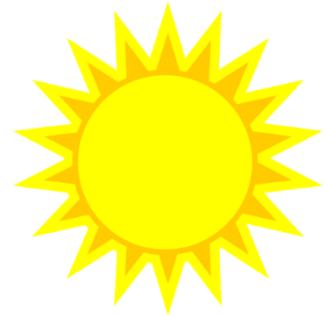
F . f

Fışeng

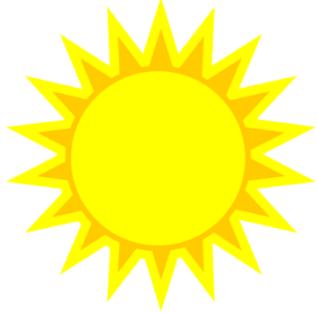

گ. گ. گ.

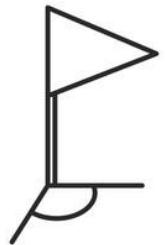
گوشا

گون

Gün

G . g

Goşa

On səkkiz 18 اوں سکیز

غ . ف . غ . غ

داغ

Ğ . ğ

Dağ

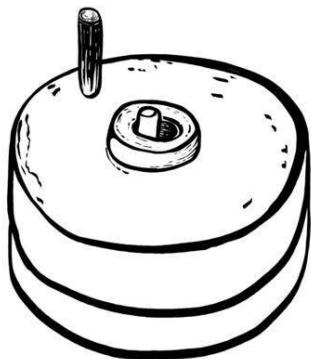
iğirmi

20

ايڭىرمى

گ. گ. گ. گ.

د گ یرمن

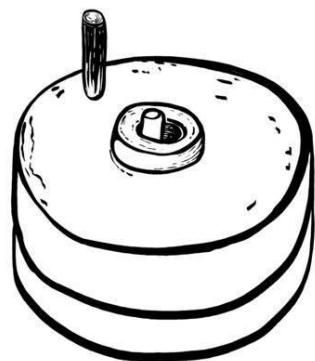
ığırkı bir

21

ایگیرمی بیر

Ğ .ğ

Dəğirmən

ھ.م.ھ.

ھوْلۇ

H . h

Howlu

خ. خ. خ. خ

خان

X . X

Xan

اٽ . يٽ . سٽ

آيى

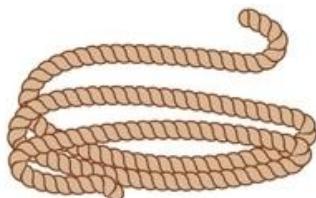
| . |

Ay|

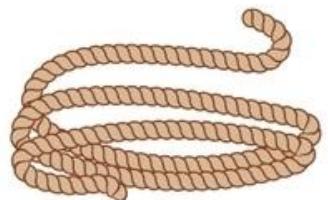
ای. ب. ب. سی

ایپ

i . i

ip

Ottuz 30 اوتنوز

ژ . ژ

قىزقىرراق

Ottuz bir

31

اوتنوز بىر

J . j

Qıjqırraq

Ottuz ikki

32

اوتنوز ايکى

کاسیسا

کیلید

Ottuz üç

33

اوچ اوچ

K . k

Kilid

Kassa

Ottuz dörd

34

اوتنوز دؤزد

ق . ق . ق . ق

قرد

Ottuz beş

35

اوتنوز بئش

Q . q

Qurd

Ottuz altı

36

اوتنوز آلتى

ل. ل. ل. ل.

لنگر

Ottuz yetdi

37

اوئتۇز يېتىدى

L . I

Ləngər

م . م . م . م

مرجیمك

Ottuz doqquz 39 اوتنوز دوچقۇز

M . m

Mərcimək

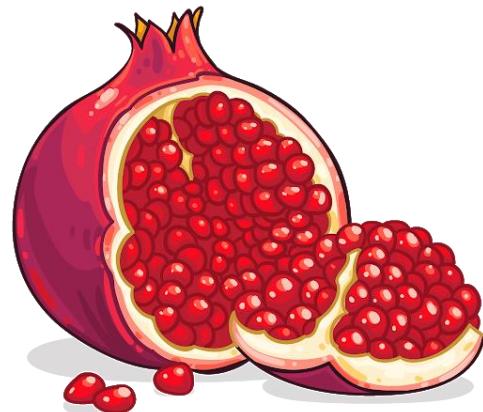

Qırx

40

قیرخ

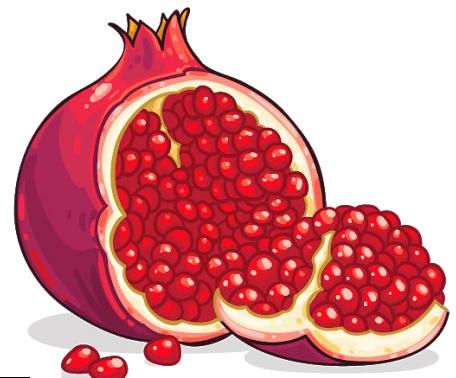
ن . ن . ن . ن

نار

N . n

Nar

اُو . ۋ . ۋ

اُود

Qırx üç

43

قىرخ اوج

O . o

Od

Qırx dörd

44

قیرخ دؤرد

اًو . سُؤ . وُ

اًو پِمک

Qırx beş

45

قىرخ بئش

Ö . ö

Öpmək

Qırx altı

46

قىرخ آلتى

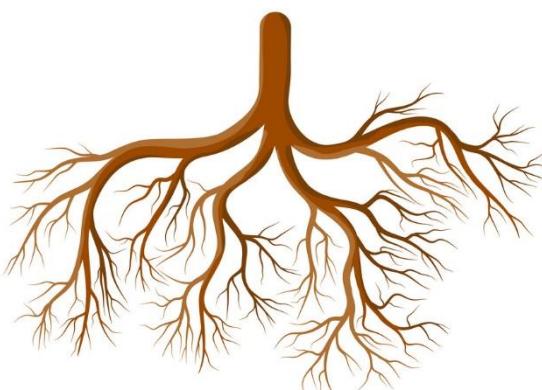
پ . پ . پ . پ

پلنگ

P . p

Pələng

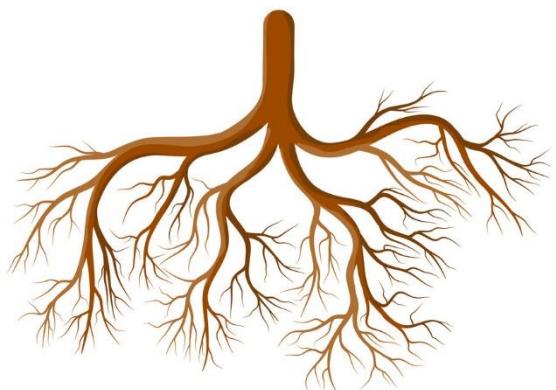

ر · ر

رېشە

R . r

Rişə

س . س . س . س

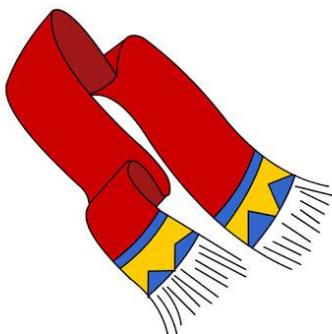
سَرْچه

S . s

Sərçə

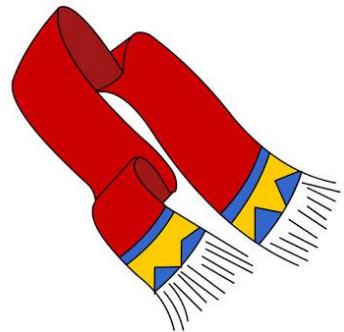
ش . ش . ش . ش

شال

Ş . Ş

Şal

ت . ت . ت . ت

تُو سِبَاغا

əlli beş

55

اللّى بئش

T . t

Tusbağa

əlli altı

56

اللـى آلتـى

اُو . وُ . وُ

اُوچاق

U . u

Uçaq

اُو . وْ . وْ

اُورَكِ

Ü . ü

Ürək

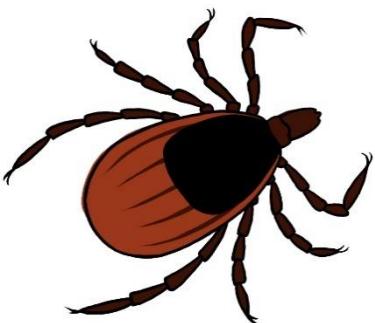
و . و

دَوْه

V . V

Dəvə

و. و

يُوْسُوُ

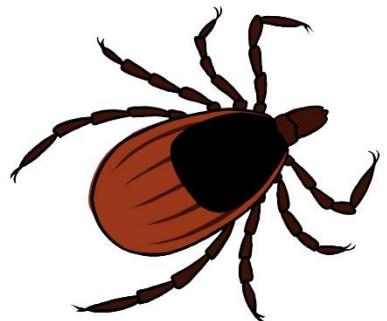
Altmış üç

63

آلتمیش اوچ

W . w

Yowsu

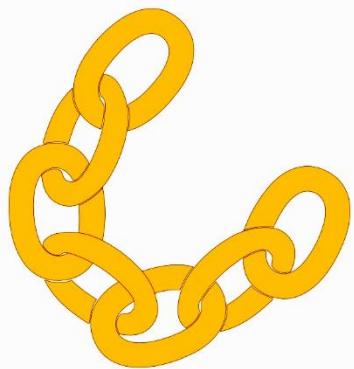
ب . ي . س . ي

يارپاق

Y . y

Yarpaq

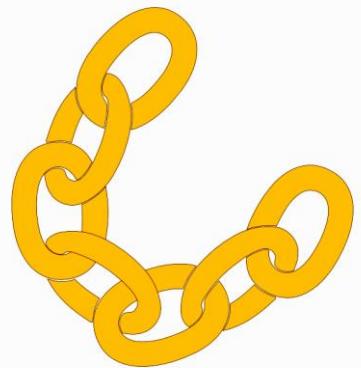

ز . ز

زینجیر

z. z

Zincir

Canavarlar

جاناوارلار

Xorus
خوروس

Pişik
پىشىك

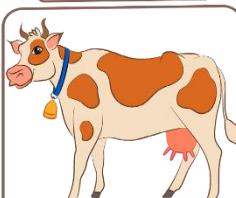
Eşşək
ائشىشك

Köpek
كۆپك

Towuq
تۈۋوق

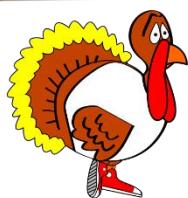
Sığır
سېغىر

Qoyun
قويۇن

Geççi
گەچى

Haşterxan Quşu
ھاشترخان قوشۇ

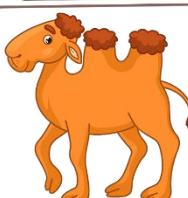
Qaz
فاز

Quzzu
قوززو

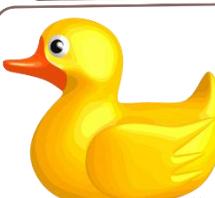
Oğlaq
اوغلاق

Dəvə
دَوْه

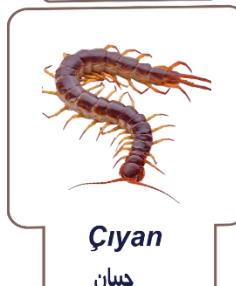
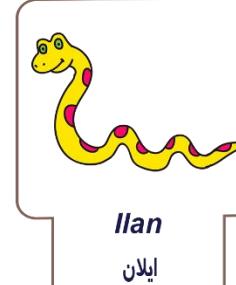
Qoç
قوج

Ördək
أُورددك

At
آت

Qırğı
قيرقى

Durna
دورنا

Çaqqal
قاشقال

Kaftar
كافتار

Maymun
مايمون

Kirpi
كىرپى

Çadan/əqrəb
جادان/ەقرەب

Bit
بيت

Qurdaq
فورداق

Qarınça
قارينچا

Arı
آري

Pirrpirrək
پېرپېررەك

Çekirgə
چىكىرگە

Rımız
ريميز

Balıq
بالىق

Miçek
مېچك

Qarşıtlar

قارشیتلار

İləri
ايلدري

Geri
گئري

Çox
چوخ

Az
از

Oğul / Oğlan
اوغول / اوغلان

Qız
قىز

Cahal oğul
جاھال اوغول

Qoca
قوجا

Cahal qız
جاھال قىز

Qarri
قاررى

Cahal / cavan / gənəç
جاھال / جاوان / گنج

Yaşılı
ياشلى

Qarşıtlar

قارشیتلار

Gündüz

گوندوز

Gecə

گئجه

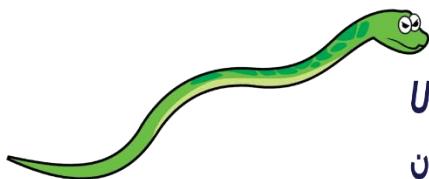

Yuxarı

يوخارى

Aşşağı

آششاغى

Uzun

اوزون

Qissa

قیسسا

Xızlı

خیزلى

Yavaş

ياواش

Sol

سول

Sağ

ساع

Açıq

چيق

Bağlı

باغلى

Yazzısında
ياز زيسيندا

İçində
ايچينده

Qarşıtlar

	Dolu دولو	Boş بوش	
	Böyük بؤيوك	Küçük /kumbuca كوجوك / كومبوجا	
	Ağ آغ	Qara قارا	
	Qalın قالين	İnçə اينجە	
	Arriq آرريق	Çağ پاغ	
	Üst اوست	Alt آلت	
	Qurru قوررو	Yaş ياش	

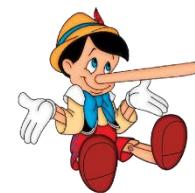
Qarşıtlar

قارشیتلار

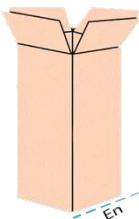
Doğru / gərçək
دوغرو / گرچەك

Yalan
يالان

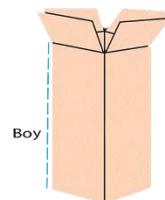
Ağır
آغير

Yüngül
يونگول

En
ائن

Boy
بوى

Düz
دوز

Əğri
أڭرى

Dirri
ديررى

Ölü
اولۇ

Varlı
وارلى

Yoxsul
يوخسول

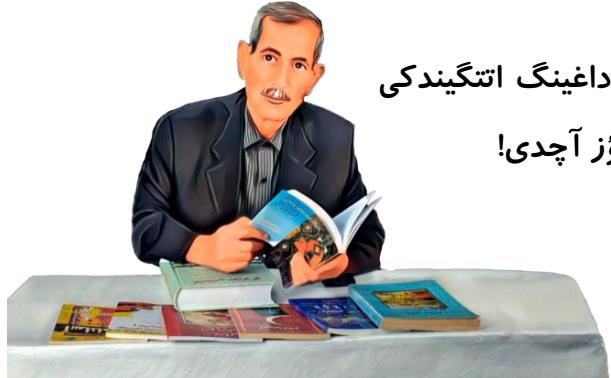
Uzaq
 اوزاق

Yaxın
ياخين

اسد آتا

آلتمىش يئتدى ايل بوندان گئرى، بير داغىنگ اتتگىندىكى
چادىرینگ اىچىنده، بير اوشاق دونيايا گۆز آچدى!

آدىنى "اسدوللاه" قويدولار.

اسدوللاه اوشاقلىغىنى قاشقاينىنگ
گۆزل يوردلاريندا گچىرتدى. او تورك
دiliyinend چوخ خوشو گلىرىدى. بير گون تصميم توتدو دiliyimizdكى سؤزلرينگ
واريسىنى يازىب ساخلادا.

الىنه بير دفتر آلدى. او تتوز ايل اوپادان اوپايانا، شهردن شهرە، كىنдин كىنە گزدى.
او شاقلارдан، ياشلىاردان ، جاھاللارдан، آنالارдан، آتالارдан اورگندىكلرىنى
كوب ائديب دفترينه يازدى.

او گونلر اسدوللاھىنگ اوزوندن آيىرى، هئچ كىم بىلمىرىدى بو دفتر بير گون بير
گنج تكين دگرلى اوular.

اونونگ بولدوغو سؤزجوكلر يېغيشىپ "قاشقاىي سؤزلوگو" اولدولار. قاشقاىي
سؤزلوگو قاشقاىي توركلىينىنگ انگ دگرلى كىتابى دير.

هر توركونگ ائويىنده بير قاشقاىي سؤزلوگو اولمالى دير. چونكى اونو دiliyimizinck
آتاسى، اسد آتا يازىب.

بيز اوشاقلار اسد آتامىزى چوخ چوخ اىستيرىك. او بىزيم دiliyimizى قورتارىب.
بيز ده او گئدن يولو گئدجىك.

اسد آتا خان آتا
مینیب بیر کهر آتا
گلیر بیزله سارى
بئلیندە وار قاتارى
قاتارى دولو سؤزجوک
يولاغى يولو سؤزجوک
توفنگى بير قلم دير
توفاغى دا علم دير
سوزلۇڭو وار اليىنده
قوشما قوشوب ديليندە
گلیر بىزى قورتارا
سينيق ديزى قورتارا
آتام اسد ساغ اولسون
يوردو ياشيل باغ اولسون
آتاسيز اولماسين ائل
اسد سيز اولماسين ديل

آتام ائلينگ آتاسي
توركى ديلينگ آتاسي
من ده اسد اولاسيم
اوز يولومو بولاسيم
اليم او لا توفنگيم
ياز قيلاريم فيشنگيم
سنگريم ديليم اولسون
داياغيم ائليم اولسون
تورام ديرچلم يازام
يالان گونلرى پوزام
يازام داشا داغلارا
يئره، گؤگە، باغلارا
تورك ديلى گؤگلر ديلى
آيайдىن آيلار ديلى
تانگرى توركه يار اولسون
توركجه ديليم وار اولسون!

Əsəd Ata

Altmış yetdi il bundan geri, bir dağınq attağındəki çadırıng
içində, bir uşaq dunyaya göz açdı!

Adını "Əsədullah" qoydular.

Əsədullah uşaqlığını Qaşqayıning gözəl yurdlarında gəçirtdi.

O Türk dilindən çox xoşu gəlirdi. Bir gün təsmim tutdu
dilimizdəki sözləring varisini yazıb saxlada.

Əlinə bir dəftər aldı. Ottuz il obadan obaya, şəhərdən şəhərə,
kənddən kəndə gəzdi.

Uşaqlardan, yaşlılardan , cahallardan, analardan, atalardan
örgəndiklərini kop edib dəftərinə yazdı.

O günlər Əsədullahıng özündən ayıri, heç kim bilmirdi bu
dəftər bir gün bir gənc təkin dəğərli olar.

Onung bulduğu sözcüklər yiğışib "**Qaşqayı Sözlüğü**" oldular.

Qaşqayı sözlüğü Qaşqayı Türklərinining əng dəğərli kitabıdır.

Hər Türküng evində bir Qaşqayı Sözlüğü olmalıdır.

Çünkü onu dilimizing atası, **Əsəd Ata** yazıb.

Biz uşaqlar Əsəd Atamızı çox çox istirik. O bizim dilimizi
qurtarıb. Biz də o gedən yolu gedəcəgik.

Əsəd Ata xan ata

Minib bir kəhər ata

Gəlir bizlərə sarı

Belində var qatarı

Qatarı dolu sözcük

Yolağı yolu sözcük

Tüfəngi bir qələmdir

Tufağı da ələmdir

Sözlüğü var əlində
Qoşma qoşub dilində
Gəlir bizi qurtara
Sınıq dizi qurtara
Atam Əsəd sağ olsun
Yurdu yaşıl bağ olsun
Atasız olmasın El
Əsəd'siz olmasın dil
Atam eling atası
Türkü diling atası
Mən də **Əsəd** olasıım
Öz yolumu bulasıım
Əlim ola tüfəngim
Yazqılarıım fişəngim
Səngərim dilim olsun
Dayağım elim olsun
Turam dirçələm yazam
Yalan günləri pozam
Yazam daşa daqlara
Yerə, göğə, bağlara:
Türk dili göglər dili
Ayaydın aylar dili
Tangrı türkə yar olsun
Türkçə dilim var olsun!

Dönəmlər və Aylar

دؤنم لر و آي لار

Yaz

Ağlar Gülər

Gülən Ay

Qızaran Ay

Payız

Qora Bişşirən

Quyruq Doğan

Zumar Ayı

Yay

Xəzəl Ayı

Qırow Ayı

Azər

Qiş

Cillə

Donduran Ay

Bayram Ayı

قیش

چیللە

دوندوران آیى

بايرام آىي

پاییز

خزل آیى

قىروو آىي

آذر

یای

قورا بیششیرن

قويروق دوغان

زومار آىي

یاز

آغلار گولر

گولن آى

قىزاران آى